

An aerial photograph of a city street, likely in Stockholm, Sweden. The street is lined with multi-story buildings, some with red-tiled roofs. A river or canal runs alongside the street, with a few boats visible. The overall scene is a dense urban environment.

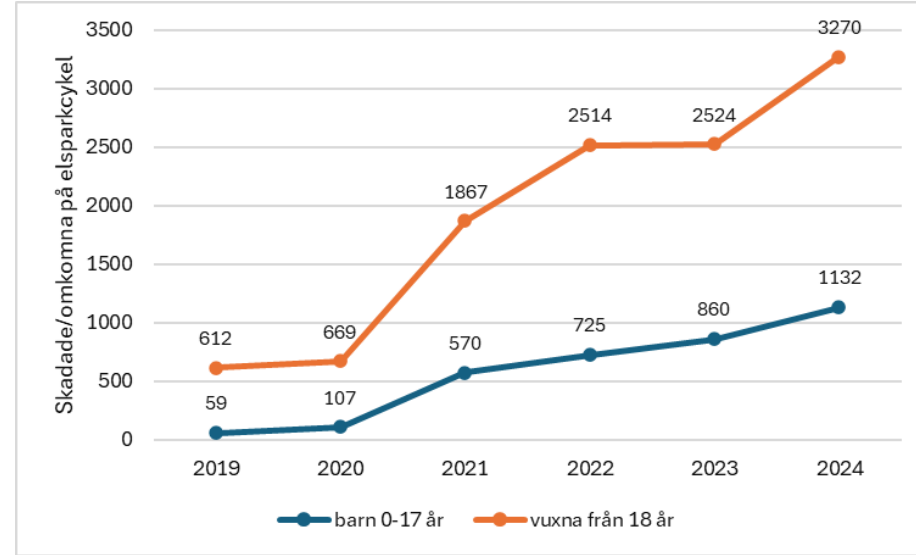
Var fjärde skadad elsparkcyklist är ett barn

Susanne Wallhagen

vti

Skadade i olyckor med elsparkcykel inblandad

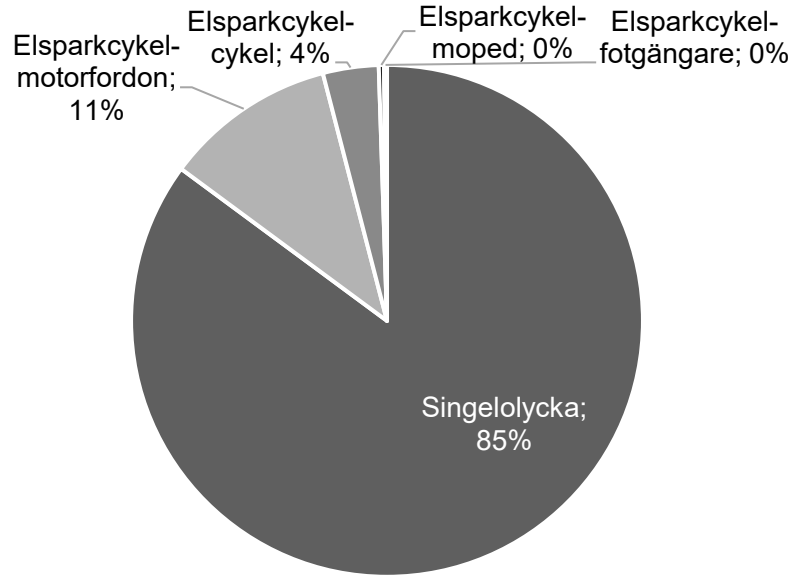
- Var fjärde skadad är ett barn 0-17 år.
- Vuxna: 5 gånger fler antal skadade.
- Barn: 20 gånger fler antal skadade.
- Forskningsstudie (Skyltfonden)
 - Granskat olyckor i Strada 2019-2023.
 - Intervjuat 7 föräldrar och 4 barn 10-14 år.

Källa: Transportstyrelsen

Januari – juni 2025: barn 631, vuxna 1663. Barnen utgör 27 %.

Skadade barn

- 63 % pojkar, 37 % flickor.
- Vanligen 11-14 år (56 %). Medel 13 år.
- 85 % fritiden, 14 % till/från skolan.
- Hjälpmanvändning 48 % (kända fall).
75-80 % använde hjälm bland 9-11-åringar.
- Hälften av singelolyckorna beror på brister i drift och underhåll, främst löst grus och/eller ojämnt underlag.
- Tre av fyra kollisioner med motorfordon sker när barnen ska korsa gatan vid korsning, övergångsställe eller cykelöverfart.

Rekommendation: Bättre information från försäljare

- Det ska framgå att en laglig elsparkcykel (= cykel) får gå i max 20 km/tim och ha en motoreffekt på max 250 watt.
- Trafikförsäkring krävs om elsparkcykeln går fortare än 20 km/tim eller går fortare än 14 km/tim och är tyngre än 25 kg.

Bättre marknadskontroll

FILTER

PRIS (SEK)
0 - 34990

TILLVERKARE >

LAGLIG ▾

☐ JA

☐ NEJ

NOMINELL MOTOREFFEKT >

HJULSDRIVEN >

När studien genomfördes

FILTER

PRIS
0 - 34990 kr

TILLVERKARE >

NOMINELL MOTOREFFEKT ▾

 Mer kraft för mer kraft och snabbare acceleration

☐ UNDER 1000 W

☐ ÖVER 1000 W

HJULSDRIVEN >

Nu

Rekommendation: Information till barn och föräldrar

- Var fordonet ska framföras (ej trottoar).
- Enpersonsfordon – inte skjutsa.
- Använda hjälm – krav upp till 15 år.
- Inte använda mobiltelefon.
- Hur barnet bör interagera och samspela med andra trafikanter, speciellt vid korsningspunkter.
- Föräldrarna bör själva köra för att inse hur instabil elsparkcykeln kan vara.

Foto: Dave Cooil/mostphotos.com

Rekommendation: Åldersgräns och krav på hjälm

- Utred en åldersgräns för att få framföra elsparkcykel.
 - Enligt intervjuerna finns en acceptans på 13-15 år.
- Lag att hjälm ska användas även för de över 15 år.
- Rekommendation om skydd för andra kroppsdelar.

Elsparkcyklar i Norden – vad skiljer?

- I Norge, Danmark, Finland är elsparkcykeln ett litet eldrivet motorfordon.
- Gräns för motoreffekt saknas eller är 1000 watt (Finland).
- Maxhastighet 20 km/tim utom Finland (25 km/tim).
- Alkoholgräns
 - Norge 0,2 promille, Danmark och Finland 0,5 promille.
- Åldersgräns
 - Norge 12 år, Finland 15 år, Danmark 15 år (kan vara yngre om sällskap med vuxen).
- HjälmkraV
 - Norge <15 år, Danmark alla, Finland alla (stark rekommendation).

Sammanfattningsvis

- Elsparkcykeln är troligen här för att stanna – ger frihet, smidighet, självständighet, social samvaro...
- Behöver styras upp för ökad trafiksäkerhet:
 - lagliga, säkra och hållbara fordon
 - information om själva fordonet
 - information om framförandet
 - bättre efterlevnad av de regler som finns
- Utreda åldersgräns (handlar om mognad, användning av aktiva transporter och folkhälsa).
- Behövs fler förändringar? – se vad man gjort i övriga Norden.

Tack!

Kontakt: susanne.wallhagen@vti.se

Läs mer i VTI resultat 2024:5

- <https://vti.diva-portal.org/smash/get/diva2:1922012/FULLTEXT01.pdf>

I april/maj publiceras studien "Lagstiftning om elsparkcyklar - Vad kan Sverige lära av Danmark, Norge och Finland?".

